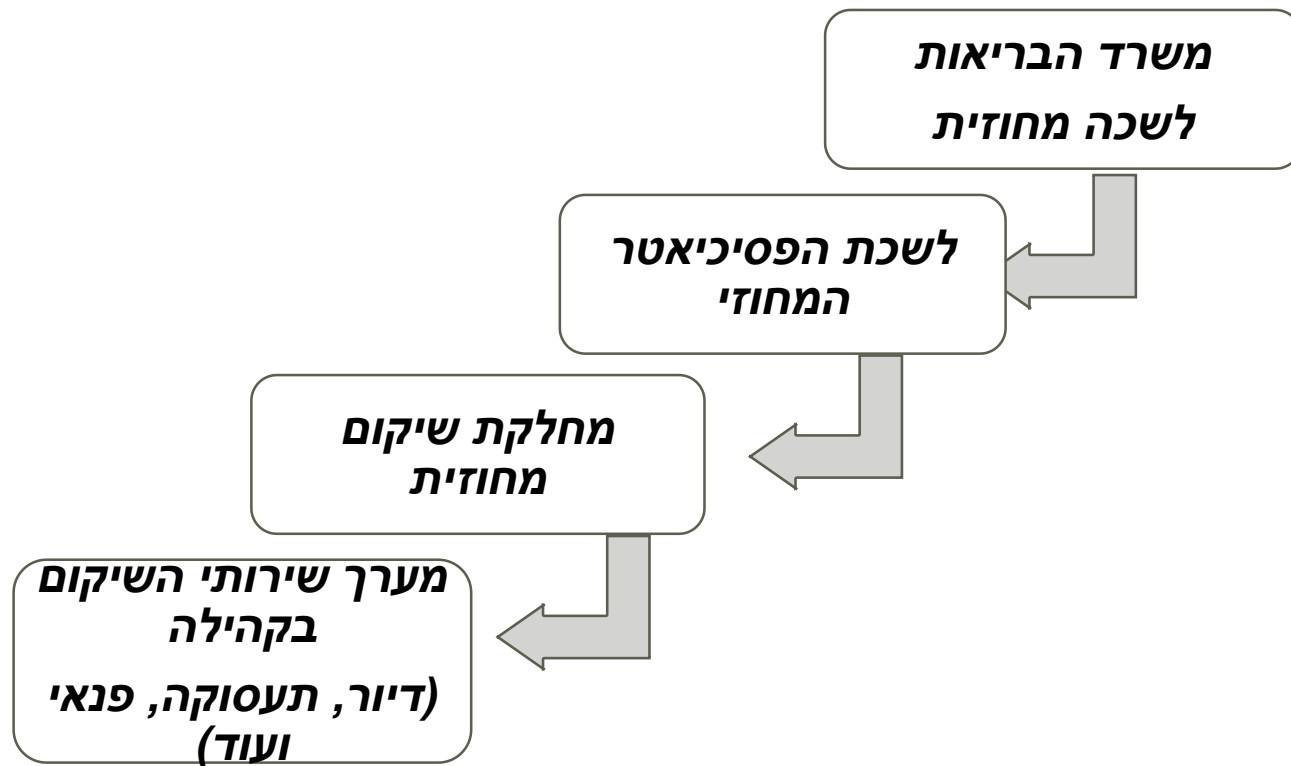

סל שיקום
משרד הבריאות
מחוז צפון

איך משקמים את הנפש?

- גישת ההחלמה – בבסיס גישת ההחלמה מונח הרעיון כי יש לבסס תחושה של ערך עצמי מעבר לגבולות הנכות. השאיפה היא לחיות, לעבוד ולאהוב בקהילה שבה יש לאדם אפשרות לתרום תרומה בעלת ערך (Deegan, 1993).
- החלמה היא תהליך של הסתגלות מחדש של הגישות, האמונות והתפיסות שלנו לגבי עצמנו, לגבי אחרים ולגבי החיים. זהו תהליך של גילוי עצמי, התחדשות עצמית ושינוי. (Anothony, 1993).

מבנה ארגוני

חוק שיקום נכי נפש בקהילה שנת 2000

- מטרת החוק: לשקוד על שיקומם ושילובם בקהילה של נכי נפש כדי לאפשר להם להשיג דרגה מרבית אפשרית של עצמאות תפקודית ואיכות חיים, תוך שמירה על כבודם ברוח חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.
- מעבר מתפיסה של חלופות אשפוז לתפיסה של שילוב בקהילה.

נתונים

- בישראל חיים כיום כ- 1.5 מיליון אנשים עם מגבלות, המהווים כ- 17% מכלל האוכלוסייה.
- בריאות הנפש מהווה 30% מכלל בעלי המגבלות במדינת ישראל.
- כ- 87,000 זכאי סל שיקום במוסד לביטוח לאומי – פוטנציאל עתידי גבוה לכניסה למערכת השיקום.
- 14,000 בני משפחה מקבלים תמיכה וייעוץ ממרכזי המשפחות
- 1,100 שירותים פועלים ברחבי הארץ
- תקציב מערך סל שיקום מעל מיליארד שקל לשנה!

מי זכאי לקבלת שירותי סל שיקום

סל שיקום נותן מענה לנכי נפש שמלאו להם 18 שנה אשר הוכרו כבעלי נכות רפואית בשל הפרעה נפשית בשיעור של 40% לפחות, שנקבעה לפי סעיפים 33 או 34.

- אנשים המגלים מוטיבציה לשיקום ושנמצאו מתאימים למסגרות השיקום הקיימות בקהילה.

- שירותי סל שיקום נועדו לאפשר לאדם חזרה למסלול החיים אליו הוא שואף באמצעות סיוע שיקומי תומך במישורי החיים השונים.

למי שירותי שיקום אינם מתאימים?

- בעלי אחוזי נכות נפשית מתחת ל 40%.
- מכורים או משתמשים פעילים בסמים ו/או אלכוהול.
- אוכלוסייה של נפגעי נפש הסובלים מבעיות התנהגות קשות/התנהגות המסכנת את הזולת.
- התנגדות למעקב פסיכיאטרי סדיר.
- מתמודדים אשר מגלים חוסר שיתוף פעולה בנוגע לשיקום.

איך ניגשים לוועדת סל שיקום?

ביטוח לאומי

הפנייה לוועדת
סל שיקום

ועדת סל שיקום

יישום ההחלטה

- קבלת אחוזי נכות על רקע נפשי מעל ל 40%.

- איש מקצוע מסייע לאדם למלא את טופס סל שיקום.
- או לחילופין, האדם עצמו.

- מורכבת מ 3 חברי ועדה ממקצועות שונים. יו"ר הוועדה מצוות סל שיקום.
- הוועדה דנה בבקשות של האדם המועמד מששתף בוועדה.

- הגורם המפנה מסייע לפונה ביישום התכנית וחיבור לשירותים בקהילה.

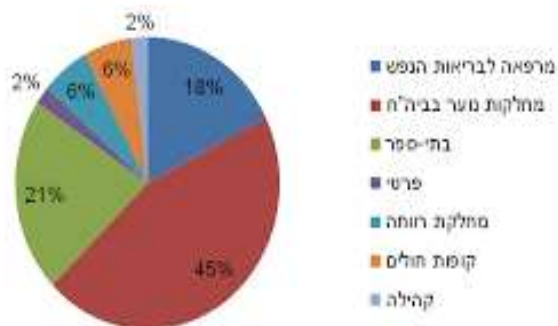

גורמים מפנים לוועדות סל שיקום

- מחלקות לשירותים חברתיים.
- מרפאות לבריאות הנפש.
- מחלקות פסיכיאטריות.
- קופות חולים.

פנייה עצמית של הפונה ומשפחתו.

גורמים מפנים

מיקומי וועדות סל שיקום מחוזיות

וועדות סל שיקום מחוזיות מתקיימות ב 10 מוקדים :

1. בית חולים מזור.

2. עכו – מרפאה לבריאות הנפש.

3. צפת – לשכת הבריאות.

4. נהרייה – מרפאה לבריאות הנפש.

5. נצרת עילית – לשכת הבריאות.

6. עפולה – מחלקה פסיכיאטרית בבי"ח העמק.

7. טבריה – מרפאה לבריאות הנפש.

8. תרדיון

9. בית שאן

10. קריית שמונה

מאפיינים דמוגרפיים - מחוז צפון

- מחוז הצפון משתרע על כ 4500 קמ"ר ומונה כ 1,300,00 תושבים.
- מחציתם אינם יהודים (מוסלמים, נוצריים, דרוזים וצ'רקסים).
- סה"כ רשויות במחוז הצפון – 97 :
- 15 ערים, 15 מועצות אזוריות ו-67 מועצות מקומיות (הכוללים 437 יישובים)
- מספר מקבלי שירותי סל שיקום במחוז עומד על כ 5,200 משתקמים.

תפקידי צוות השיקום המחוזי

- ניהול וועדות ראשונות - יו"ר הוועדה הנו איש צוות בכיר מתוך צוות השיקום המחוזי

- וועדות מעקב

- טיפול באירועים חריגים

- פיתוח שירותים במחוז

- קשר שוטף עם צוותי השיקום בשטח

- הארכת שירותים, מענה למייעצות ועוד..

רצף טיפול עם גורמים נוספים בקהילה

- לשכת לשירותים חברתיים.
- ביטוח לאומי.
- קופת החולים.
- מרכזים לטיפול בפגיעות מיניות.
- בתי חולים ומרפאות פסיכיאטריות
- סגוריה
- ועוד...

שיקום

משרד הביטחון

- שיקום למשפחות שכולות, לנפגעי פעולות האיבה ולמי שמוכר כנכה צה"ל

ביטוח לאומי

- שיקום תעסוקתי והכשרה מקצועית לבעלי 20% נכות ומעלה

משרד הבריאות

- סל שיקום לנפגעי נפש בקהילה – עפ"י חוק

מנהל מוגבלויות - רווחה

- משי"ה – עפ"י חוק
- על הרצף אוטיסטי
- אגף השיקום (פיזי, חושי, הנמכה קוגי – גבולי, הפרעות למידה

דילמות

- 1. אנשים שהאבחנה שלהם אינה מתאימה להגדרה של אף משרד – "נופלים בין הכסאות" – למשל שאינם קשישים אבל מצבם סיעודי.
- 2. בעלי ריבוי מוגבלויות (פיזי ונפשי, אוטיזם ברה"נ, הנמכה קוגניטיבית וברה"נ וכד')
- 3. היסטוריה של התנהגות אלימה
- 4. שימוש וסחר בסמים
- 5. הוצאת אנשים ממסגרות דיור
- 6. אנשים שאין אינדיקציה לאשפז אותם מחד ומאידך המשטרה לא מוכנה להתערב

- כדי לדעת / דור אלה גבע
- אולי בסופו של דבר
הייתי צריכה לטפל עשרים שנה,
כדי לדעת,
- שמעולם לא היה אדם
זקוק לטיפול, אלא לאהבה,
- שמעולם לא היה אדם צריך להשתנות
אלא להרפא,
מעולם לא היה צריך
אדם דבר,
מלבד עיני הרואות
את שלמותו
בפנים הסדק."

תודה רבה על ההקשבה,

סל שיקום, מחוז צפון.